

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları*

*Cafer ÇARKIT***

Öz

Bu çalışmada ortaokul Okuma Becerileri dersine yönelik öğretmenlerin gerçekleştirdiği sınıf içi uygulamaların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca dersin öğrencilerin okuma alışkanlıkları üzerindeki etkisine ilişkin öğretmen görüşleri alınmıştır. Nitel araştırma modeline göre hazırlanmış bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırma Kayseri ili merkez ilçelerinde görev yapan, amaçlı olarak seçilen ve 2012 yılından itibaren en az bir eğitim öğretim yılı Okuma Becerileri dersi okutmuş 11 Türkçe öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler dersi etkili bulmaktadır. Farklı metin türlerinin okunup anlamlandırılması ve okunan metinlerin canlandırılması Okuma Becerileri dersinde gerçekleştirilen başlıca sınıf içi uygulamalar olarak tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Okuma becerileri, ders, öğretmen, uygulama, görüş

Teachers' Opinions and Practices on the Secondary School Reading Skills Course

Abstract

In this study, it was aimed to determine the classroom practices of teachers in secondary school Reading Skills course. In addition, teachers' opinions about the effect of the course on students' reading habits were received. Case study design was used in this study which was prepared according to qualitative research model. The research was carried out with 11 Turkish teachers working in central districts of Kayseri, selected by purposive sampling method and had taught Reading Skills course for at least one school year since 2012. The research data were collected with a semi-structured interview form and analyzed with content analysis. According to the results of the study, teachers found the course effective. Reading and comprehension of the different types of texts and reviving the read texts are determined as the main in-class practices in the Reading Skills course.

Keywords: Reading skills, course, teacher, practice, opinion

Giriş

Vatandaşlarını iyi bir okur olarak yetiştirmek tüm ülkelerin en önemli hedeflerinden biridir. İletişim çağını yaşadığımız bu günlerde düşünen, düşündüklerini doğru ve etkili bir şekilde ifade eden, okuyan ve okuduklarını yorumlayabilen, öğrendiği kuramsal bilgileri günlük hayata uyarlayabilen

* Bu çalışmanın bir bölümü 4-7 Nisan 2019 tarihlerinde Gaziantep Üniversitesinde düzenlenen 3. Uluslararası Avrasya Multidisipliner Çalışmalar Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Gaziantep, cafer_carkit_87@hotmail.com, ORCID: 0000 0003 4126 2165

bireyler yetiştirmek günümüz eğitim sistemlerinin en temel görevidir. Bu nitelikte bireylerin yetiştirilmesinde kullanılan en önemli araçlardan biri okuma eğitimidir. Çünkü bireylerin çağın gereksinimlerini karşılayabilmelerinin yolu iyi birer okur olmalarından geçmektedir (Güneş, 2014). Okuma toplumlarda başarı için esas kabul edilen bir beceridir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ile okuma oranları arasında bir paralellik söz konusudur (Ortaş, 2014). Okuma becerisi ülkelerin ekonomik ilerlemeleri için de son derece önemli görülmektedir. Bilgi çağını yakalayamayan toplumlar bu rekabet sürecinde yenilgiye mahkûmdur. Dünyayı yönlendiren toplumlar ise okuma becerisini etkili bir şekilde edinmiş ve kullanan bireylerden meydana gelen toplumlardır (Coşkun, 2002).

Bireylerin topluma etkili birer vatandaş olarak katılabilmeleri için kullanılan ve dinamik bir süreç olan okuma üzerine farklı tanımlar yapılmıştır. “Okuma, ses organları ve göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir” (MEB, 2006, s. 6). Okuma yazar ve okur arasında kurulan dinamik bir iletişim ve anlam oluşturma sürecidir (Akyol, 2016). Okuma sözcük, cümle ve metinleri seslendirme sürecinin ötesinde okunanları anlamlandırmayı gerektiren düşünsel bir çabadır (Sever, 2004). Okuma fonolojik, sözdizimsel, anlamsal ve söylem becerileri üzerine kurulu bir yetidir (Geers, 2003). Yapılandırmacı yaklaşım ile ortaya çıkan ve okumayı bireylerin hem dil hem de zihinsel becerilerini geliştirmek olarak ele alan yaklaşımlar ile okuma artık bireyin okul öncesi okuma sürecinden aktif bir okuyucu oluncaya kadar geçen süreci karşılayan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde bireylerin iyi birer okur olabilmeleri için çoklu öğrenme ortamları oluşturulmakta, eğitim süreçleri bu doğrultuda planlanmaktadır. Bu anlamda ülkemizde de önemli adımlar atılmıştır. 2012 yılında ortaokul 5 ve 6. sınıf düzeyinde Okuma Becerileri dersi seçmeli ders olarak uygulamaya konulmuş ve öğrencilerin iyi birer okur olmaları için gerekli uygulamaların doğrudan bu ders içerisinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. 2018 yılında Okuma Becerileri Dersi Öğretim Programı günümüzün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden gözden geçirilip güncellenmiş ve 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibariyle uygulamaya konulmuştur.

2018 OBDÖP’de derse yönelik 6 temel beceri belirlenmiş ve öğrencilerin bu becerileri kazanmaları için gerekli çalışmaların yapılması hedeflenmiştir. Bu becerilerden birincisi “görsel okuma”dır. Yazılı içeriklerin dışında yer alan şekil, resim, kroki, video içerikleri vs. ile toplumsal ve tabiat olaylarını anlamlandırma olarak adlandırılan görsel okuma çağımızın temel becerileri içerisinde yerini almıştır (Güneş, 2007). Bugünün teknolojisi karşısında ayrıntıları anlamlandırıp yorumlamak adına yazılı dille görsel dilin birleştirilmesi ve ona göre değerlendirilmesi gerekmektedir (White, 1987). Çağımızda birçok öğrenci gerek sanal ortamlarda gerek ana akım medya karşısında pek çok görsel içerikle karşı karşıyadır (Akyol, 2016). Bu nedenle aynen diğer beceri alanları gibi görsel okuma da planlı bir öğretim süreci içerisine dâhil edilmelidir (Braden, 1996). 2018 OBDÖP’de öğrencilerin metinlerin görsellerinden hareketle içeriklerine yönelik tahminlerde bulunmaları başta olmak üzere

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

medya kaynaklarında kullanılan görsellerin ve mesajların sorgulanmasına kadar birçok önemli kazanım görsel okuma altında sıralanmıştır. Böylece temel bir beceri olarak görsel okuryazarlık eğitimi öğretim programına eklenmiş ve öğretimde görsel araç-gereç yöntem ve teknikler çağın gereksinimleri doğrultusunda işe koşulmuştur (Akpınar, 2009).

2018 OBDÖP’de yer verilen ikinci beceri “akıcı okuma”dır. Metni analiz ve anlamlandırma faaliyetlerinin beraber gerçekleştirilmesi (Samules, 2006) olarak tanımlanan akıcı okumanın öğrencilerin etkili birer okur olabilmelerinde önemli bir payı vardır. Okuma içeriklerinin ustalıkla okunması olarak değerlendirilebilecek bu beceri okuma motivasyonunu da doğrudan etkilemektedir (Paris vd., 2005). Programda okuma amaçlarının belirlenmesine, metnin tür ve özelliklerine göre okunmasına ve vurgu-tonlamaya yönelik birçok kazanım bu beceri altında yer almaktadır. Akıcı okumanın kazandırılmasında program kazanımlarıyla beraber öğretmenlere de önemli görevler düşmektedir. Bu bağlamda öğretmenler, öğrencilerinde görülen okuma güçlüklerinin giderilmesine yönelik uygulamalar gerçekleştirmeli; oluşturacakları okuma ortamlarında vurgu, tonlama ve telaffuz eğitimleri yapmalıdırlar.

2018 OBDÖP’de yer alan üçüncü beceri “söz varlığını zenginleştirme” dir. “Söz varlığı, bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, kelime kadrosu” (TDK, 2011, s. 20158) olarak tanımlanmaktadır. Öğrencilerin temel dil becerilerini edinebilmelerinin ön koşullarından biri sahip oldukları sözcük dağarcığının geliştirilmesidir (Budak, 2000; Göçer, 2009). Sözcük dağarcığının geliştirilmesinde en etkili yollardan biri okumadır. Bu sebeple programda okuma sürecinde söz varlığının zenginleştirilmesi de amaçlanmış ve bir beceri olarak yer almıştır. Öğrencilerin yeni karşılaştığı söz ve sözcük gruplarının anlamını metnin bağlamından hareketle çıkarmaları, deyim ve atasözlerine yönelik kavram dünyalarını zenginleştirmeleri, cümleler arası geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını fark edebilmeleri bu beceri altında hedeflenen kazanımlardır. Bu beceri ile öğrencilere zengin bir ana dili kavram dünyası kazandırmak hedeflenmektedir.

2018 OBDÖP’de bulunan dördüncü beceri “anlam kurma” dır. Metin okuma sürecinde anlam kurma yazarın metinde oluşturduğu anlam örgüsünün zihinde yapılandırılıp anlaşılmasıdır (Demir, 2010). Gerçekleştirilen bütün okumaların temel amacı okunan içerikte ifade edilenlerin anlamlandırılmasıdır (Kaya, 2008). Anlam kurmanın gerçekleştirilmediği okumalar sadece seslendirmeden ibarettir ve bu tür okumalar bireyin zihinsel ve düşünsel gelişimine bir katkı sağlamaz. Okuma sürecinde anlam kurma metin içi anlam kurma olabildiği gibi metinler arası anlam kurma da olabilir (Akyol, 2003). Programda hem metne yönelik hem de metinler arası anlam kurmaya dönük kazanımlar bu beceri altında yer almaktadır. Okuduklarına yönelik anlam oluşturma ve anladıklarını farklı alanlara transfer edebilme bu beceri ile ilişkilendirilmiş kazanımlardır. Öğrencilerin metinlerde ortaya konan sorunlara farklı çözüm önerileri getirmeleri de yine bu beceri altında yer alan önemli bir kazanımdır. Ertem ve Özen (2014)’e göre anlam kurma sürecinde bireyler

okuduklarını önceki öğrenme yaşantıları ile değerlendirir, böylece okuduklarını içselleştirir ve o bilgiyi kendi dünyasında yeniden yapılandırır.

2018 OBDÖP’de yer verilen beşinci beceri “eleştirel okuma”dır. Alan yazında eleştirel okuma şüpheli bir bakış açısıyla okuma (Şahinel, 2002), metni değerlendirme ve muhakeme süzgecinden geçirerek okuma (Hoddy, 2008), okuduğu içerikler üzerine daha iyi, doğru ve güzel zihinsel ürünler ortaya koymak için okuma (Çiftçi, 2006) olarak tanımlanmıştır. Eleştirel okurun en temel amacı okuduğu içeriklere karşı doğru bir tutum takınarak metin ve yazarın güdümünden kendisini uzaklaştırmasıdır. Eleştirel düşünmenin öneminin her geçen gün daha da arttığı günümüzde bu becerinin kazandırılması ile öğrencilerin okuduklarına karşı eleştirel bir tutum takınabilmeleri planlanmaktadır. Yazarların bakış açılarının sorgulanmasına, metinlerdeki çelişkili ve tutarsız ifadelerin belirlenmesine, metinler arası karşılaştırma ve değerlendirmelerin yapılmasına dönük kazanımlar bu beceri altında sıralanmıştır. Programda yer verilen bu beceri ile öğrencilerin hem okuma anlama hem de düşünme ve eleştirel düşünme yetilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

2018 OBDÖP’de bulunan son beceri “okuma kültürü edinme” dir. Okuma kültürü bireyin yazı dünyasının kendisine sunduğu iletileri anlamlandırma, sorgulama ve paylaşma yeterliliğine ulaşip bunların sağladığı olanaklarla hayatını devam ettirmeyi bir alışkanlık haline getirmesidir (Sever, 2007). Programda yer alan ve yukarıda ele alınan ilk beş beceri öğrencilerin bir okuma kültürü edinmelerine hizmet etmektedir. Okuma kültürü kavramı alan yazında daha çok okuma alışkanlığı kavramını karşılayacak biçimde kullanılmaktadır (Sever, 2007; Ungan, 2008; Kaya, 2014). Okuma kültürü edinme, bireylerin okul öncesi dönemlerinden itibaren yazılı kültür ürünleri ile tanışmaları, temel okuma ve yazma becerilerini kazanmaları ve nihayetinde üst düzey okuma alışkanlıkları ile okumayı bir hayat tarzına dönüştürmeleri sürecini karşılar (Samur, 2014). Programda, kitapla ilgili mekanlardan faydalanma, kendisine ait bir kitaplık oluşturma, düzeyine uygun süreli yayınların takip etme ve uygun ortamlarda edebi metinleri ezberden paylaşmaya yönelik kazanımlar okuma kültürü edinme becerisi altında yer almaktadır. Böylece öğrencilerin okuma alışkanlığını hayatlarının bir parçası haline getirmeleri amaçlanmaktadır.

Hızla değişen günümüz şartlarında okuma becerisinin değeri günden güne artmakta ve yazılı iletişim hayatımızın her alanı kuşatmaktadır. Coşkun (2002)’a göre gelişmiş ülkelerde şehirleşme süreciyle beraber iletişimin büyük bir kısmı okuma yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda bu ülkeler çağdaş dünyanın ortaya çıkarmış olduğu modern insan modelinde okuma becerisinin öneminin farkına varmışlar ve eğitim sistemlerinde okuma becerisine özel bir önem vermişlerdir. Ülkemizde de Okuma Becerileri dersinin Türkçe derslerinden bağımsız seçmeli bir ders olarak uygulanmasında bu durumun büyük bir payı vardır. 2018 Okuma Becerileri Dersi Öğretim Programı ile modern insanın ihtiyaçları doğrultusunda ortaya konulan kazanımlar, gereksinim duyulan aktif, dinamik ve girişimci vatandaşlar yetiştirme adına oldukça önemli görülmektedir. Buna rağmen her ne

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

kadar ders programları belli amaçları ve kazanımları içerip dersin yürütücü olan öğretmenlere yol gösterici olsa da eğitim ortamlarında asıl olan öğretmenlerin gerçekleştirdikleri sınıf içi uygulamalardır. Bu çalışmada öğretmenlerin okuma becerileri dersine yönelik görüşleri ile gerçekleştirdikleri sınıf içi uygulamaları ele alınmaktadır. Programda ortaya konulan becerilerin kazandırılmasına dönük uygulamaların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, öğretmenlerin dersin amacına ulaşip ulaşmadığı konusundaki görüşleri araştırmanın odağını oluşturmaktadır. Böylece okuma Becerileri derslerinin daha etkili gerçekleştirilmesine katkı sağlanmış olacaktır. Ayrıca ortaokullarda seçmeli olarak yürütülen Okuma Becerileri dersine dikkatleri çekmek ve bu alanda daha fazla araştırmanın yapılmasına katkı sunmak da araştırmanın hedefleri arasındadır. Bu amaçlarla çalışmanın problem ve alt problemleri aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

Ortaokul Okuma Becerileri dersine yönelik öğretmenlerin görüşleri ile gerçekleştirdikleri sınıf içi uygulamaları nasıldır?

1- Öğretmenler seçmeli ders olarak Okuma Becerileri dersinin okutulmasını önemli görmekte midir? Neden?

2-Okuma Becerileri dersinde öğretmenlerin gerçekleştirdikleri sınıf içi uygulamalar nelerdir?

3-Okuma Beceriler dersine yönelik öğretmenlerin gerçekleştirdikleri ölçme değerlendirme süreci nasıldır?

4-Öğretmenlerin Okuma Becerileri dersinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?

5- Okuma Becerileri dersinin daha etkili gerçekleşmesi için öğretmenlerin önerileri nelerdir? .
Durum çalışmalalarında bir gellemeden ziyade durumun en iyi şekilde anlaşılması amaçlanır

Yöntem

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına (case study) göre desenlenmiştir. Yin (1984)'e göre durum çalışması, araştırmacının üzerinde durduğu olgu ya da durumu kendi yaşam sınırları içinde inceler. Yıldırım ve Şimşek (2016, s. 73)'e göre durum çalışmalarında bir duruma ilişkin faktörler bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır. Durum araştırmalarında amaç bir genellemeye ulaşmak değil bir olgu ya da durumun en iyi biçimde anlaşılmasını sağlamaktır (Denzin ve Lincoln, 1994). Bu çalışmada ortaokulda seçmeli ders olarak okutulan Okuma Becerileri dersine yönelik öğretmenlerin sınıf içi uygulamaları bir durum olarak planlanmıştır. Öğrencilerin bu uygulamalardan nasıl etkilendikleri, dersin öğrencilerin gelişimlerine yönelik etkisi ise araştırmanın üzerinde durduğu temel olgulardır. Çalışmada derinliğine veri toplama düşüncesi nitel durum çalışmasının seçilmesinin en temel sebebidir.

Yıldırım ve Şimşek (2016)'e göre durum çalışmaları belli adımlardan oluşur. Araştırmada takip edilen aşamalar aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1. Araştırmada İzlenen Aşamalar

Araştırmanın Aşamaları	
1.	Çalışılacak durumun belirlenmesi
2.	Araştırma sorularının geliştirilmesi
3.	Çalışma grubunun oluşturulması
4.	Veri toplama araçlarının düzenlenmesi
5.	Verilerin toplanması
6.	Verilerin analizi
7.	Bulguların raporlaştırılması

Bulguların raporlaştırılmasında elde edilen verilerin araştırmanın alt problemleri ile ilişkilendirilmesine dikkat edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma nitel araştırma yönteminde durum çalışması olarak desenlendiği için çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yoluna gidilmiştir. “Amaçlı örnekleme tam anlamıyla nitel araştırma geleneği içinde ortaya çıkmış ve zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak veren bir örnekleme yöntemidir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 113). Bu amaçla 2012 yılından beri okutulmakta olan Okuma Becerileri dersini en az bir eğitim öğretim yılı okutmuş olan 11 Türkçe öğretmeni ile ulaşılabilirlik durumu da göz önünde bulundurularak bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu açıdan çalışmada amaçlı örnekleme içerisinde yer alan ölçüt örnekleme seçimi kullanıldığı ifade edilebilir. Ölçüt örnekleme önceden belirlenmiş bir dizi ölçütün karşılanması söz konusudur (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 122). Belirlenen çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin 6’sı bayan 5’i erkektir. Öğretmenler farklı mesleki yıllarda deneyime sahiptir. 3’ü yüksek lisans 9’u lisans mezunudur. Öğretmenler Kayseri ili merkez ilçeleri devlet okullarında 2018- 2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla görevlerine devam etmektedir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında görüşme yöntemi kullanılmış ve bu amaçla araştırma soruları çerçevesinde yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. “Sosyal bilimler alanında görüşme bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikayetlerine, duygularına, ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede etkili bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 129). Araştırmada görüşme formunun oluşturulması aşamasında 3 Türkçe eğitimi uzmanından destek alınmış ve uzman görüşlerine göre form üzerinde gerekli değişiklikler yapılmıştır. Çalışmalar neticesinde 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. 4 haftalık bir süre içerisinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde mümkün olduğunca fazla veri elde etmek amaçlanmış ve görüşmelere yeterince zaman ayrılmıştır. Görüşme verileri görüşmeci tarafından not tutarak elde edilmiştir.

Verilerin Tanımlanması

Nitel araştırmaların veri analizi, verileri hazırlamak ve düzenlemek, düzenlenmiş verileri kodlamak, kodları birleştirerek temaları oluşturmak ve sonuçları şekil ve tablolarla ifade edip bir tartışmak biçiminde sunulur (Creswell, 2013). Bu çalışmada araştırma neticesinde elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Nitel araştırmalarda araştırmacı ulaştığı bulguları içerik çözümlemesiyle tema ve alt temalara ayırıp araştırmanın örüntüsünü ortaya koyar (Patton, 2014). İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242). Nitel araştırmalarda bulguların çözümlenmesi verilerin azaltılması, verilerin görsel hale dönüştürülmesi ile sonuca ulaşma ve teyit aşamalarında gerçekleştirilir (Miles ve Huberman, 1984). Araştırmada elde edilen veriler öncelikle kavramsallaştırılmış daha sonra ise ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir şekilde düzenlenmiştir. İçerik analizi ile ulaşılan kavramlar belli temalar altında sınıflandırılmıştır. Verilerin tanımlanması aşamasında görüşülen öğretmenlerin kimlik bilgileri paylaşılmamış bunun yerine 1. Görüşmeci, 2. Görüşmeci gibi isimlerle kodlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde yapılan içerik analizi neticesinde ulaşılan bulgular yer almaktadır. İçeriklerin düzenlenmesinde araştırma soruları dikkate alınmıştır.

Tablo 2. Okuma Becerileri Dersinin Önem Durumuna Yönelik Ulaşılan Bulgular

Kod Listesi	Frekans(f)	Yüzde %
Önem	11	100
Okuduğunu anlama	9	81,81
Okumayı sevdirmeye	7	63,63
Farklı kitapları tanıma	5	45,45
Farklı okuma yöntemlerini öğrenme	4	36,36
Okuma güçlüğünü yenme	2	18,18

Tablo 1'e göre Okuma Becerileri dersini, görüşme yapılan öğretmenlerin %81,81'i okuduğunu anlama, %63,63'ü okumayı sevdirmeye, 45,45'i farklı kitapları tanıma, %36,36'sı farklı okuma yöntemlerini öğrenme ve %18,18'i okuma güçlüğünü yenme bağlamında önemli görmektedir.

Dersin önemine ilişkin elde edilen görüşlerin bir kısmı aşağıya alınmıştır.

Okuma Becerileri dersinin seçmeli ders olarak okutulmasını önemli görüyorum çünkü ders öğrencilerin okuduğunu anlamalarına önemli bir katkı sağlıyor (4. Görüşmeci).

Bu dersi önemli buluyorum. Derste yaptığım okuma faaliyetleri öğrencilerin okumayı sevmelerini sağladı. Bu ders ile bir çok öğrencim okumayı sevdi diyebilirim (9. Görüşmeci).

Okuma Becerileri dersinde okuma güçlüğü olan öğrencilerime Türkçe dersinde ayırdığımdan daha fazla zaman ayırma şansım oldu. Bu yönüyle bence seçmeli olarak önemli bir ders (11. Görüşmeci).

Tablo 3. Öğretmenlerin Okuma Becerileri Dersine Dönük Sınıf İçi Uygulamaları

Kod Listesi	Frekans(f)	Yüzde %
Sınıf içi Uygulamalar	11	100
Kitap okuma	11	100
Okuma anlama etkinlikleri	9	81,81
Özet	8	72,72
Kelime, deyim çalışmaları	7	63,63
Farklı metin türlerini okuma	6	54,54
Farklı okuma yöntemleri ile okuma	6	54,54
Farklı mekanlarda okuma	4	36,36
Okuduğunu canlandırma	4	36,36
Diğer	7	63,63

Tablo 2'ye göre Okuma Becerileri dersinde öğretmenlerin tamamı sınıf içinde kitap okuma faaliyeti gerçekleştirmektedir. Ayrıca öğretmenlerin %81,81'i okuma anlamaya dönük etkinlikler yaptırmakta, %72,72 'si okunan kitabı ya da metni özetletmekte, %63,63'ü kelime, deyim, atasözü gibi söz varlığının zenginleştirilmesine yönelik çalışmalar yaptırmakta, %54,54'ü farklı metin türlerinde okumalar yaptırmakta ve farklı okuma yöntemlerini kullandırmakta, %36,36'sı farklı mekanlarda okuma faaliyeti ve okunan metinlerin canlandırılmasına yönelik etkinlikler gerçekleştirmektedir. Diğer kategorisinde ise öğretmenler tarafından birer kez ifade edilen faaliyetler yer almaktadır.

Sınıf içi uygulamalara dönük elde edilen verilerin bir bölümü aşağıya alınmıştır.

Okuma Becerileri dersinde bol bol en çok ihtiyacımız olan şeyi yaptırım yani kitap okuturum. Sene başında öğrenci seviyelerine göre belirlemiş olduğum kitapları dönem içerisinde sırasıyla okur sınıfta da özetleriz (1. Görüşmeci).

Farklı metin türlerini tanıtırım. Bazen bir masal bazen bir hikaye bazen de bir şiir okuruz. Öğrenciler 5 ve 6. sınıf öğrencileri olduğu için bunu çok seviyorlar. Özellikle masal, fabl, öykü gibi metinler daha çok dikkatlerini çekiyor (10. Görüşmeci).

Okuduğumuz metinlerin canlandırmasını da sınıfta yaptırıyorum. Böylece hem okunan metnin anlaşılması sağlanıyor hem de öğrenciler çok eğleniyorlar (4. Görüşmeci).

Tablo 4. Okuma Becerileri Dersi Ölçme Değerlendirme Süreci

Kod Listesi	Frekans(f)	Yüzde %
Ölçme Değerlendirme Süreci	11	100
Yazılı sınav	11	100

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

Ders içi katılım	11	100
Görev takip	6	54,54
Gözlem	4	36,36

Tablo 4'te de ifade edildiği gibi görüşme yapılan öğretmenlerin tamamı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde zorunlu olan her dönem 2 yazılı sınav yaparak ve en az 2 adet ders içi katılım notu vererek Okuma Becerileri dersinin ölçme değerlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlere yöneltilen ne tür sınav yaparsınız sorusuna okuduğunu anlamaya dayalı açık uçlu sorular, eşleştirme, boşluk doldurma, test soruları şeklinde cevaplar alınmıştır. Bunlarla beraber görüşme yapılan öğretmenlerin %54,54'ü ölçme değerlendirme sürecinde görev takibini dikkate aldıklarını (okunan kitap, incelenen olay ya da düşünce yazısı, sunum vs.), % 36,36'sı ise sınıf içi gözlem yaptıklarını ifade etmişlerdir.

Bu kategoride elde edilen görüşlerin bir bölümü aşağıya alınmıştır.

Bu dersin ölçme değerlendirmesini İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde ifade edildiği gibi her dönem 2 yazılı sınav yapıp en az 2 ders içi katılım notu vererek yapıyorum. Ama ben ders ilk 2012 yılında seçmeli ders olarak getirildiğinde de dersi okuttum ve o zaman ders not ile değerlendirilmeyordu bunun neticesinde de öğrenciler dersi dikkate almıyordu. Şimdi dersin not ile değerlendirilmesini olumlu buluyorum. Bu sayede öğrenciler dersi önemsiyor (5. Görüşmeci).

Derste yazılı sınavların yanında öğrencilere verdiğim görevleri yerine getirmelerini de önemsiyor ve ölçme değerlendirmede dikkate alıyorum (8. Görüşmeci).

Her dönem okunması için belirlediğimiz kitapların okunup okunmamasını da dersin ölçme değerlendirmesinde kullanıyorum (1. Görüşmeci).

Derse ait gözlemlerim de benim için önemlidir. Çünkü öğrencilerin gelişmelerini derslerimde gözlemlerim (7. Görüşmeci).

Tablo 5. Okuma Becerileri Dersinde Karşılaşılan Güçlükler

Kod Listesi	Frekans(f)	Yüzde %
Güçlükler	11	100
Okuma alışkanlığının kazanılmamış olması	7	63,63
Ailelerin okumaya ilgisizliği	6	54,54
Okuduğunu anlamama	6	54,54
Kitap okumaya isteksizlik	6	54,54
Okunacak kitapların temini	3	27,27
Okuma güçlüğü	3	27,27
Bilişim araçlarının yetersizliği	2	18,18

Tablo 5'e göre görüşme yapılan öğretmenlerin %63,63'ü öğrencilerin ortaokul düzeyine kadar okuma alışkanlığı kazanmamış olmalarından, %54,54'ü ailelerin okumaya ilgisizliğinden ve

öğrencilerin kitap okumaya karşı isteksiz olup okuduklarını anlamada zorlandıklarından, %27,27'si okunacak kitapların temininden ve öğrencilerin okuma güçlüğü yaşadıklarından ve %18,18'i bilişim araçlarının yetersizliğinden kaynaklı güçlüklerle karşılaştıklarını ifade etmişlerdir.

Temaya yönelik elde edilen verilerin bir bölümü aşağıda yer almaktadır.

Öğrencilerin ortaokula kadar okuma alışkanlığı kazanmadan gelmeleri derste karşılaştığım en büyük güçlüktür diyebilirim. Öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmak için uğraşmak yerine eğer ilkokulda kazanılmış olsa bu alışkanlık ki erken yaşlarda kazanılması çok çok önemli biz Okuma Becerileri derslerinde çok daha verimli etkinlikler gerçekleştirebiliriz (6. Görüşmeci).

Maalesef öğrencilerimizin önemli bir bölümü okuduğunu anlamada zorluk çekmektedir (2. Görüşmeci).

Ben bir köy okulunda görev yapmaktayım dolayısıyla dönem içerisinde okunmasını kararlaştırdığımız kitapların edinilmesinde zorluk yaşamaktayım. Bazen okul idaresinden rica ediyorum kitapların teminini; bazen kitap kampanyaları yapan kitapseverlerden okulumuza kitapları göndermelerini rica ediyorum (3. Görüşmeci).

Tablo 6. Etkili Bir Okuma Becerileri Dersi İçin Öğretmen Önerileri

Kod Listesi	Frekans(f)	Yüzde %
Öneriler	11	100
Etkili bir içerik geliştirilmeli	10	90,90
Aileler okuma konusunda bilinçlendirilmeli	8	72,72
Öğrencilere ilkokulda kitaplar sevdirmeli	7	63,63
İlkokulda okuma alışkanlığı kazandırılmalı	7	63,63
Öğrencilerin kitaplara ulaşmaları kolaylaşmalı	5	45,45
E okuma yaygınlaştırılmalı	4	36,36
Bütün derslerde okuma alışkanlığı önemsenmeli	4	36,36

Tablo 6'ya göre etkili bir Okuma Becerileri dersi gerçekleştirilip öğrencilerin hayatında okumanın yer edebilmesi için görüşme yapılan öğretmenlerin tamamına yakını (% 90,90) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından derse yönelik etkili bir içerik geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca ailelerin okuma konusunda bilinçlendirilmesi (%72,72), Öğrencilere ilkokulda kitapların sevdirmesi ve okuma alışkanlığının kazandırılması (% 63,63), öğrencilerin kitaplara ulaşmalarının kolaylaştırılması (%45,45), e okumanın yaygınlaştırılıp bütün derslerde okuma alışkanlığının önemsenmesi (% 36,36) öğretmenler tarafından dile getirilen önerilerdir.

Temaya yönelik ulaşılan bazı görüşler aşağıda yer almaktadır.

Bu konuda en önemli görev Bakanlık'a düşmektedir. Okuma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkili bir kitap ya da e okumayı da içeren bir e kitap hazırlamalıdır (2. Görüşmeci).

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

Ailelerin okumaya yeteri kadar önem vermediklerini düşünüyor ve görüyorum. Bu konuda her şeyden önce ailelere okuma konusunda bilinçlendirilmelidir (1. Görüşmeci).

İlkokul öğretmenlerine bu konuda çok iş düşüyor. İlkokuldan itibaren çocuklara okumayı sevdirmeye yönelik etkinlikler yaptırılmalı (10. Görüşmeci).

Okuma konusu sadece bu dersin ya da Türkçe öğretmenlerinin sorunu olmamalı bütün derslerde okuma alışkanlığı önemsenmeli (4. Görüşmeci).

Tartışma ve Sonuç

Yapılan araştırmada ulaşılan sonuçlara göre, öğretmenler okuduğunu anlama becerisine katkı sunma, okumayı sevdirmeye, öğrencilerin farklı kitapları tanımalarına zemin hazırlama, farklı okuma yöntemlerinin öğretilmesine hizmet etme ve okuma güçlüğü olan öğrencilerle doğrudan bu güçlüğü yenmeye yönelik çalışmalar yapmaya imkan tanıma açılarından Okuma Becerileri dersini önemli görmektedir. “Akıcı okuma ve okuduğunu anlama ile okuma alışkanlığı ve sevgisi kazandırma” (MEB, 2018, s. 7) Okuma Becerileri Öğretim Programı’nda dersin temel hedefleri içerisinde yer almaktadır. Öğretmenlerin bu hedefler çerçevesinde derse önem yüklemeleri programın amacına ulaşması açısından son derece önemli görülmektedir. Buna rağmen okuma ile öğrencilerin hem dil hem de düşünme becerileri gelişir. Öğrencilerin eleştirel düşünme yetilerini kullanmalarına olanak sunması nedeniyle de okuma eylemi çok önemlidir (Rupley vd, 2008). Buna göre Okuma Becerileri dersi öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmanın yanında eleştirel okuma, sorgulama, ilişki kurma, karar verme, ön yargıları fark etme gibi düşünsel becerileri kazandırma yolu olarak görülmelidir. Özellikle kitle iletişim araçlarının yoğun bombardımanı karşısında bulunan modern insanın bu becerileri kazanıp aktif olarak kullanması bir zorunluluktur (Çarkıt, 2018).

Okuma Becerileri derslerinde genel olarak öğretmenlerin gerçekleştirdikleri sınıf içi faaliyetleri kitap okutma, okuma anlama çalışmaları, bir kitap ya da metni özetletme, öğrencilerin söz varlığını geliştirmeye dönük etkinlikler, farklı okuma yöntemleriyle ve farklı mekanlarda okuma çalışmaları, okunan metinlerin canlandırılması vb. olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan çalışmalar çok değerli bulunmakla beraber öğrencilerin okuma kültürü edinmelerinde sadece okulda yapılan çalışmalar yetersiz kalmaktadır. Persad (2002) yaptığı çalışmada, okuma alışkanlığının erken yaşlarda evde başlayan bir süreç olduğuna ve evde çocuklara okumaya dönük uygun ve yeterli koşullar hazırlanmadığında çocuklarda okuma alışkanlığının edinilmeyeceğine dikkat çekmiştir. Buna göre okullarda gerçekleştirilen sınıf içi faaliyetlere ek olarak evde aile hem rol model olarak hem de uygun okuma olanakları sunarak öğrencilerin okuma kültürü edinmelerine destek olmalıdır.

Okuma kültürü edinmede dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biri kitap seçimidir. Çocuklar okuma esnasında hoşnut olmak, zevk almak ve eğlenmek isterler (Kaya, 2014). Öğrencinin okuduğu kitaba kendisini kaptırması, serüvenlere atılması ve kitabın resimlerinde kendisine bir hayal dünyası kurması boşa geçen bir zaman kaybı değil çocuğun gözünde kitabın değer kazanmasıdır ve bu

da okuma alışkanlığının en temel basamağıdır (Norton, 2011). Bu nedenle okuma alışkanlığı edinme ve bunu devam ettirme sürecinde öğrencilerin sevdiği, eğlendiği ve en önemlisi kendi seçimi olan kitapları okumaları çok önemlidir. Görüşme yapılan öğretmenlerin tamamı sınıf içi kitap okuma faaliyeti yaptırmakla birlikte kitapların seçiminde öğrencilerin görüş ve önerilerini dikkate aldıklarına dair herhangi bir söylemde bulunmamışlardır. Özellikle seçmeli bir ders olan Okuma Becerileri dersine gelen ve okuma konusunda istekli olan öğrencilerin süreç içerisinde kitap seçimlerine imkan tanınmalı ve öğretmenleri tarafından kendi kararlarını verebilme konusunda bu öğrenciler cesaretlendirilmelidir. Ancak bu şekilde öğrencilerde okuma arzusu sürdürülebilir kılınır.

Okuma Becerileri dersinin ölçme değerlendirme süreci İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde belirtilen her dönem 2 yazılı sınavı yapma ve en az 2 adet ders içi katılım notu verme şeklinde gerçekleştirilmektedir. Öğretmenler, okuduğunu anlamaya dayalı açık uçlu sorular, eşleştirme, boşluk doldurma, test soruları şeklinde yapılandıkları sınavlar ile ölçme değerlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir. Bunlarla beraber görüşme yapılan öğretmenlerin 6'sı ölçme değerlendirme sürecinde görev takibini dikkate aldıklarını (okunan kitap, incelenen olay ya da düşünce yazısı, sunum vs.), 4'ü ise sınıf içi gözlem yaptıklarını ifade etmişlerdir. Çiftçi ve Temizyürek (2008)'e göre okuma süreci dört basamakta gerçekleşir. Sözcükleri tanımak, anlamı kavramak, metinde ifade edilen düşüncelere uygun tepki göstermek, edinilen düşünceleri kullanıp uygulamak olarak ifade edilebilecek bu adımlara ölçme değerlendirme sürecinde yer verilmesi gerekmektedir. Okuma Becerileri dersi ölçme değerlendirme sınavlarının niteliği başka bir araştırmanın konusu olarak görülse de öğretmenlerin üst düzey düşünme becerilerinin ölçülmesine bu süreçte yer vermeleri dersin amaçlarına ulaşması adına önemli görülmektedir. Akyol (2005)'a göre okuma becerisinin ölçme değerlendirme sürecinde değerlendirmeden muhakeme etmeye, problem çözmeden hayal kurmaya kadar birçok beceri yer almalıdır.

Okuma Becerileri dersinin ölçme değerlendirme sürecinde alternatif ölçme değerlendirme araçlarının kullanımı da öğrencilerin gelişimlerine önemli derecede katkı sağlayacaktır. Öğrencilerin okuma becerilerinin değerlendirilmesi sürecinde gözlem formu kullanılarak onların sınıf içi faaliyetlere katılımları not edilmeli ve gelişim süreçleri bu yolla takip edilmelidir (Göçer, 2014). Yine okuma günlükleri, öğrenci portfolyoları, kavram haritaları, öz ve akran değerlendirme formları, okumaya karşı tutum ölçekleri vb. ölçme araçları dersin değerlendirme sürecinde işe koşulmalı ve öğrencinin okuma süreci bir bütün olarak değerlendirilmelidir. Dersin ölçme değerlendirme sürecinde amaç öğrenciye not vermek değil öğrencinin okuma konusunda olabildiğince fazla deneyim kazanmasını sağlamak olarak görülmelidir.

Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre, öğretmenlerin Okuma Becerileri dersinde, öğrencilerin ortaokul düzeyine kadar okuma alışkanlığı kazanmamış olmalarından, ailelerin okumaya karşı ilgisizliğinden, öğrencilerin kitap okumaya karşı isteksiz olmaları ve okuduklarını anlamada güçlük

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

çekmelerinden, okunacak kitapların temininden, okuma güçlüğü çeken öğrencilerden ve bilişim araçlarının yetersizliğinden kaynaklı güçlüklerle karşılaştıkları tespit edilmiştir. Bulgular incelendiğinde Okuma Becerileri dersinde karşılaşılan güçlüklerin bireysel ya da sosyoekonomik güçlükler olarak gruplandırılması mümkündür. Sosyoekonomik düzey çocuğun dil gelişiminde önemli bir etkiye sahiptir (Çelen, 1993, Çiftçi ve Temizyürek, 2008, Koçak vd., 2014) Bireyler belli bir kültür çevresinde eğitildiğinden okuma eğitiminde aile önemli bir yeri vardır. Aile fertlerinin kültür düzeyleri öğrencilerin okuma alışkanlıklarını doğrudan etkilemektedir. Bunun için öğretmenler ailelerin okuma konusunda farkındalık kazanmalarına ve okuma sürecine dahil olmalarına yönelik çalışmalar yapabilirler. Buna rağmen öğretmenlerin bu güçlükler içerisinde öncelikle bireysel güçlükler için çözüm yolları aramaları daha sonra sosyoekonomik güçlükler için çalışmalar gerçekleştirmeleri öğrencilerin okuma alışkanlıklarının edinimi üzerine daha yararlı olacaktır.

Araştırma bulgularına göre Okuma Becerileri Dersi kazanımlarının etkili ve verimli bir şekilde gerçekleşebilmesi için görüşme yapılan öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından derse yönelik etkili bir içerik geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca ailelerin okuma konusunda bilinçlendirilmesi, Öğrencilere ilköğretimde kitapların sevdirmesi ve okuma alışkanlığının kazandırılması, öğrencilerin kitaplara ulaşmalarının kolaylaştırılması, e okumanın yaygınlaştırılıp bütün derslerde okuma alışkanlığının önemselenmesi öğretmenler tarafından dile getirilen önerilerdir. Bütün bu veriler ışığında Okuma Becerileri dersinin amacına ulaşip okumanın öğrencilerin hayatının bir parçası haline gelmesinde hem MEB'e hem öğretmenlere hem de veli ve öğrencilere önemli görev ve sorumlulukların düştüğünü ifade edebiliriz. İşbirliği içerisinde gerçekleştirilecek çalışmalar öğrencilerin iyi bir okur ve etkili bir düşünür olmalarının yolunu açacaktır.

Kaynaklar

- Akpınar, B. (2009). İlköğretim 1–5. sınıflar Türkçe öğretim programları görsel okuma ve sunu öğrenme alanının değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*. 34 (154), 37-49.
- Akyol, H. (2003). Metinlerden anlam kurma. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. 13, 49-58.
- Akyol, H., (2005). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Akyol, H. (2016). *Programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem akademi.
- Braden, R. (1996). *Visual literacy* Mclsaac and Vrasidas (Ed) handbook of research in educational communications (502-503). reprinted in EBSCOhost database.
- Budak, Y. (2000). Sözcük öğretimi ve sözlüğün işlevi. *Dil Dergisi*. 92, 19-26.
- Coşkun, E.(2002). Okumanın hayatımızdaki yeri ve okuma sürecinin oluşumu. *TÜBAR-XI*, Bahar, 231-244.
- Creswell, J.W. (2013). Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni. (M. Bütün ve S.B. Demir Çev. Edt.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çarkıt, C. (2018). *Ortaokul Türkçe derslerinde eleştirel dinleme/ İzleme uygulamaları üzerine bir eylem araştırması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Çelen, N. (1993). *Ailenin dil gelişimine etkisi* F. Oğuzkan (Ed.), İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi ve sorunları, (s.77-93) içinde. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

- Çiftçi, M. (2006). Eleştirel okuma. *Bellefen*. I, 55-80.
- Çiftçi, Ö., Temizyürek, F. (2008) İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerinin ölçülmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 109-129.
- Demir, T. (2010). Türkçe öğretiminde anlama ve zihinde yeniden yapılandırma. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. 27, 185-200.
- Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds) (1994). *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oas, CA: Sage Publications.
- Geers A. E. (2003). Predictors of reading skill development in children with early cochlear implantation. *Ear Hear*. 24, 59S-68.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel yayınları.
- Güneş, F. (2014). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem akademi.
- Göçer, A. (2009). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı. *Turkish Studies*. 4(4), 1025-1055.
- Göçer, A. (2014). *Türkçe eğitiminde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Hoody, M. L. (2008). *Critical literacy in primary education: Policy, praxis and the postmodern*. PhD. Thesis. Minnesota: University of Minnesota.
- Kaya, D. (2008). *Öğrencilerin okuduğunu anlamalarının çözümleme yöntemi ve ses temelli cümle yöntemine göre karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli
- Kaya, M. (2014). Okuma kültürü ve çocuk edebiyatı. *Türk Dili*. 756, 608-622.
- Koçak, N., Ergin, B., ve Yalçın, H. (2014). 60-72 aylık çocukların Türkçe dil kullanımı düzeyleri ve etki eden faktörlerin incelenmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16, 100-106.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6, 7, 8. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Basımevi belirtilmemiş.
- MEB (2018). *Okuma becerileri dersi öğretim programı*. Ankara: MEB yayınları.
- Miles, M. B., Huberman, A. M. (1984). *Qualitative Data Analysis: A Source Book of New Methods*. London: SAGE Publications.
- Norton, D. E. (2011). *Through the eyes of a child* (8th ed.). Boston, MA: Pearson.
- Ortaş, İ. (2014). Türkiye ve dünyada kitap okuma değerlerinin karşılaştırması ve sosyal yaşamımıza etkileri. *Türk Kütüphaneciliği*. 28 (3), 323-337.
- Özen, M., Ertem, İ. S. (2014). Metinleri ekrandan okumanın anlam kurma üzerine etkisi. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 24, 319-350.
- Paris, S. G., Carpenter, R. D., Paris, A. H., Hamilton, E. E. (2005). *Spurious and genuine correlates of children's reading comprehension* In S. G. Paris & S. A. Stahl (Eds.). *Children's reading comprehension and assessment* (pp. 131-160). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Persad, B. M. (2002) *The effects of the linguistic experiences reading habits, involvement between Latino parents and their student children, and native language use in the home-on academic performance through high school* (Unpublished Doctoral Thesis), Alliant International University, San Diego, USA.
- Rupley, W. H., Nichols, W. D., Blair, T. R. (2008) Language and culture in literacy instruction: Where have they gone?. *The Teacher Educator*. 43, 238-248.
- Samuels, S. J. (2006). Toward a model of reading fluency. In S. J. Samuels & A. E. Farstrup (Eds.), *What research has to say about fluency instruction* (pp. 24-46). Newark, Del.: International Reading Association.

Ortaokul Okuma Becerileri Dersine Yönelik Öğretmenlerin Görüş ve Uygulamaları

- Samur, Ö. İ. (2014). Türkiye'deki ve Dünya'daki çalışmaların tanıklığında okuma kültürü. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11 (22), 157-188.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Sever, S. (2007). *Okuma kültürü edinme sürecinde Türkçe öğretiminin sorumluluğu*. Okuma Kültürü ve Okullarda Uygulama Sorunları Toplantısı. Ankara: MEB Devlet Kitapları Müdürlüğü
- Şahinel, S. (2002). *Eleştirel düşünme*. Ankara: Pegema Yayınları.
- TDK. (2011). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yay.
- Ungan, S. (2008). Okuma alışkanlığımızın kültürel altyapısı. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 218-228.
- White, M. A. (1987). *Information and imagery education*. In M. A. White (Ed.), *What Curriculum for the Information Age?* Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10.Baskı). Ankara: Seçkin yayıncılık.
- Yin, R. K. (1984). *Case study research: Design and methods*. Newbury Park, CA.:Sage.

Extended Abstract

Introduction

In today's rapidly changing conditions, the value of reading skills is increasing day by day and written communication encompasses every aspect of our lives. In developed countries, along with the urbanization process, a large part of communication is carried out through reading. These countries have realized the importance of reading skills in modern human model which has been introduced by the contemporary world and have given special importance to reading skills in educational systems. This situation has a large contribution to the application of Reading Skills course in our country as an elective course that is independent from Turkish-language courses. The achieved attainments in line with the needs of modern people with the Reading Skills Course Curriculum of 2018 are seen as rather important for educating the active, dynamic and entrepreneurial citizens needed. However, although the curriculum includes specific objectives and attainments, and guides the teachers who are the executive of the course, the main thing is the in-class practices carried out by the teachers in the educational environment. In this study, teachers' opinions on reading skills course and in-class practices are taken into consideration.

Method

The study is designed according to the case study, one of the qualitative research methods. The case study examines the phenomenon or situation that the researcher is focusing on within his/her own base for living. In the study, in-class practices of the teachers for Reading Skills course which are taught as elective courses in secondary school were planned as a case. As the study was designed in qualitative research method, it was resorted to purposive sampling method in creating the study group. For this purpose, a study group has been formed with 11 Turkish-language teachers who had taught Reading Skills course, which has been taught since 2012, at least for one school year. In the study group, 6 of the teachers were female and 5 of them were male. Teachers have experience in different professional years. Interview method was used for data collection, and for this purpose a semi-structured interview form was developed within the framework of research questions. The data obtained as a result of the research was subjected to content analysis.

Findings

The interviewed teachers consider that the Reading Skills course is important in the context of reading comprehension, endearing to reading, recognizing different books, learning different reading methods, defeating reading difficulties. During the course of teaching, all of the teachers perform book reading activities in the classroom. In addition, the teachers conduct activities on reading comprehension, summarize the read book or text, carry out practices on vocabulary such as words, idioms, and proverbs, perform reading activities in different places and conduct activities to reviving the read texts. Teachers perform the assessment and evaluation of Reading Skills course by giving 2 written exam grades and at least 2 in-class participation grades. In addition, they do not use alternative assessment and evaluation tools in the process. Teachers complain about the indifference of parents and students to reading. In addition, teachers stated that they had difficulties because they could not use the informatics tools enough.

Discussion

With reading, students develop both language and thinking skills. Reading activity is very important because it allows students to use their critical thinking skills. According to this, Reading Skills course should be considered as a way of acquiring student's reading habits, as well as, acquiring intellectual skills such as critical reading, questioning, making relationships, making decisions, and recognizing prejudices. Only school practices are insufficient in order for students to acquire a reading culture. In addition to in-class activities carried out in schools, the family should support students in acquire a reading culture both as a role model and by providing appropriate reading opportunities at home. One of the most important points to be considered in acquiring a reading culture is book selection. Children want to satisfy, enjoy and have fun during reading. For this reason, it is very important that students read books, which they like, have fun with, and, most importantly, are their own choices, in the process of acquiring and continuing reading habit. In Reading Skills course, students should be allowed to select books within the process. Alternative assessment and evaluation tools should be used in the assessment and evaluation process of Reading Skills course. The measurement tools such as reading logs, student portfolios, concept maps, self and peer evaluation forms, attitude scales against reading should be recruited during the course evaluation process and the student's reading process should be evaluated as a whole.